

W ramach Powszechnego Przeglądu Okresowego ONZ, w piątek 22 września 2017 roku na 36. posiedzeniu Rady Praw Człowieka ONZ w Genewie polski Rząd przyjął ponad 140 rekomendacji od innych państw członkowskich ONZ. Część rekomendacji dotyczyła również spraw z zakresu ochrony wolności słowa.

Będą zmiany w sposobie powoływania i odwoływania władz publicznego radia i telewizji

Z odpowiedzi polskiego rządu na rekomendacje wynika m.in., że Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz KRRiT pracują obecnie nad zmianą sposobu powoływania i odwoływania władz publicznego radia i telewizji, „tak by odpowiadały one Konstytucji”. Odpowiednie rozwiązania mają być gotowe do końca obecnego roku. Deklaracja ta padła w odpowiedzi na rekomendację rządu Szwajcarii, zalecającą „podjęcie zdecydowanych kroków dla zmniejszenia politycznej kontroli nad mediami publicznymi oraz dla zapewnienia niezależności prywatnych i publicznych mediów, m.in. poprzez uwzględnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 13 grudnia 2016 r., zmierzającego do przywrócenie kompetencji Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji”.

We wspomnianym wyroku Trybunał uznał, że nowelizacja ustawy o Radiofonii i Telewizji z dnia 30 grudnia 2015 r. (tzw. „mała nowelizacja ustawy medialnej”) była niekonstytucyjna w tym zakresie, w jakim „wyzuła” KRRiT z jej konstytucyjnych kompetencji, w tym wpływu na powoływanie i odwoływanie władz mediów publicznych oraz na modyfikację ich statutów. Kwestionowana przed Trybunałem ustawa miała tymczasowy charakter - przestała obowiązywać 30 czerwca 2016 r. W jej miejsce uchwalono ustawę o Radzie Mediów Narodowych (tzw. „ustawę pomostową”), która przekazała kompetencje do wyboru władz mediów publicznych nowemu organowi – Radzie Mediów Narodowych. Jak jednak wskazywaliśmy w naszej opinii do ustawy pomostowej – nie usunęła ona większości ocenianych przez nas krytycznie rozwiązań przyjętych w ramach małej nowelizacji ustawy medialnej. Obecnie regulacja nadal całkowicie pomija udział KRRiT w procedurze powoływania i odwoływania władz publicznej radiofonii telewizji. Szerzej na ten temat samego wyroku TK można przeczytać [tutaj](#) , natomiast opinia HFPC do ustawy pomostowej dostępna jest [tutaj](#) .

Niezależność mediów, repolonizacja i wolność słowa organizacji społeczeństwa obywatelskiego

W rekomendacji zgłoszonym przez Szwecję zalecono „podjęcie zdecydowanych kroków dla zmniejszenia politycznej kontroli nad mediami publicznymi oraz dla zapewnienia niezależność prywatnych i publicznych mediów”. Polski rząd przyjął to zalecenie, uznając jednocześnie, że jest ono już obecnie zrealizowane, deklarując, że „nie ma żadnego wpływu na treść programów przekazywanych przez media publiczne i prywatne”.

Polski rząd przyjął również rekomendację przedstawiciela Niemiec, zalecającą „zagwarantowanie wolności i niezależności mediów oraz zapewnienie, że regulacje własności mediów będą zgodne z prawem Unii Europejskiej (niedyskryminujące i nie będą działały wstecz)”. Strona polska wyjaśniła dodatkowo, że obecnie projektowane regulacje odnoszące się do własności mediów będą „w pełni zgodne z prawem europejskim”.

Delegacja Francji zaapelowała z kolei o „zagwarantowanie swobody wypowiedzi i zgromadzeń, w tym także dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego, szczególnie w kontekście zgromadzeń publicznych”. Polski rząd zaakceptował to zalecenie, uznając je jednocześnie za już zrealizowane w związku z zagwarantowaniem swobody zgromadzeń w Konstytucji RP.

Projekt nowelizacja ustawy o IPN

W czasie posiedzeń w ramach procedury Powszechnego Przeglądu Okresowego przedstawiciel Stanów Zjednoczonych podniósł również zagadnienie kryminalizacji użycia zwrotu „Polskie obozy śmierci”. Pytanie to prawdopodobnie odnosiło się do rządowego projektu nowelizacji ustawy o IPN, o którym pisaliśmy [tutaj](#). Projekt ten przewiduje m.in. zakłada m.in. karanie za publiczne i niezgodne z faktami przypisywanie narodowi polskiemu odpowiedzialności za zbrodnie przeciwko ludzkości lub zbrodnie wojenne. Polski rząd w odpowiedzi zauważył m.in., że projekt ustawy odnoszący się do tej kwestii nie został jeszcze przyjęty. Ponadto zwrócono uwagę, że projekt przewiduje wyłączenie odpowiedzialności sprawcy, jeżeli dopuścił się on takiego czyni w ramach działalności artystycznej lub naukowej, a także że karane będą jedynie wypowiedzi „niezgodne z faktami historycznymi”.

Przegląd co cztery lata

Powszechny Okresowy Przegląd Rady Praw Człowieka ONZ służy kontroli przestrzegania praw człowieka w poszczególnych krajach. Mechanizmowi temu podlegają wszystkie państwa członkowskie ONZ. Kraje poddane są przeglądowi raz na cztery lata. Polska przechodziła powszechny przegląd po raz pierwszy w 2008 r., a następnie w 2012 r. Więcej na temat obecnego cyklu Powszechnego Okresowego Przeglądu można przeczytać [tutaj](#).